

BYGGG

KOMMUNISTEN

UTGIVEN AV FACKLIGT AKTIVA KOMMUNISTER INOM BYGGNADS - NR 2 2013

Ur innehållet:

En reflektion av avtalsrörelsen

SÄG UPP AVTALETS § 3

Så fungerar det i Norge

BYGG KOMMUNISTEN

Byggekommunisten utges av byggnadsarbetare som är medlemmar i Sveriges Kommunistiska Parti, där vi vill ge vår syn på vad som händer utifrån vår ideologi. Vi vänder oss främst till yrkeskamrater och folk som är verksamma inom byggsektorn.

Byggekommunisten tar ställning i den klasskonflikt som råder mellan de som äger produktionsmedel och de som lever av att sälja sin arbetskraft, vi står på det arbetande folkets sida.

Sveriges Kommunistiska Parti har sina rötter i -och är en del av den svenska arbetarklassen. Partiet bildades 1917 i kamp för fred och sociala framsteg, och för att förändra samhället i socialistisk riktning.

Sveriges Kommunistiska Parti har inga från arbetarklassen skilda intressen utan kämpar för att försvara de landvinningar som gjorts, men också för att utöka de genom kamp vunna rättigheterna, partiet försvarar arbetarklassens långsiktiga och kort-siktiga intressen.

Tycker du som vi är det naturligt att du organiserar dig i Sveriges Kommunistiska Parti, men partiet är ingen fackförening utan ett politiskt parti med politiska mål och visioner.

Vi ser det som naturligt att alla arbetande oavsett politisk uppfattning organiserar sig fackligt för att tillvarata sina ekonomiska och arbetsrättsliga intressen.

Vi hoppas du får både nytta och nöje av vår broschyr.

Redaktionen

AVTALS RöRELSEN ÄR ÖVER – EN REFLEKTION

Avtalsrörelsens stora och enda segrare är tveklöst Svenskt Näringsliv. I avtalsrörelsens inledning gick LO ut och lurade i medlemmarna att det minsann är LO och inte Svenskt Näringsliv som sätter det så kallade "märket". Även Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Hagelin förklarade för oss byggnadsarbetare att det är LO som bestämmer och ingen annan. Den taktiken fungerade ända tills IF – Metall och deras motpart teknikföretagen träffades. De slog tillsammans fast att det var och måste vara Svenskt Näringsliv som tillsammans med IF-Metall sätter "märket" och det blev naturligtvis något som LO och Byggnads därefter med största glädje accepterade.

Därmed accepterade Byggnads att avtalshöjningen 2013 på Byggavtalet inte fick bli mer än 3,57 kr/ tim eller 621 kr/ mån. Detta var den maximala löneökning som IF-Metall och Svenskt Näringsliv räknat ut att företagen skulle orka med. En höjning utöver dessa 3,57 kr/tim skulle enligt IF-Metall och Svenskt Näringsliv äventyra byggföretagens existens, då de omedelbart skulle bli utkonkurrerade från alla marknader med massarbetslöshet och inflation som följd. Då Torbjörn Hagelin tillsammans med Byggnads för-

handlingsdelegation är mycket ansvarstagande insåg de naturligtvis omgående att de under inga villkor fick äventyra hela samhällets existens och medverka till att kasta in Sverige i kaos och armod. Alternativet att ställa krav utöver vad "märket" medgav var naturligtvis helt otänkbart, ja snudd på terrorism, för det hade ju de stackars toppdirektörerna vid ett flertal tillfällen förklarat och då måste det ju vara så.

Om vi nu för ett ögonblick lämnar sagornas värld för att återvända till verkligheten blir bilden en annan. Läser vi Byggnadsarbetaren från den 20 juni 2013 får vi en annan bild.

<i>Bolag</i>	<i>Vinst</i>	<i>Aktieutdelning</i>	<i>Utdelning per timme och anställd</i>
	961 milj	542 miljoner	130 kr
PEAB	725 milj	474 miljoner	18:80 kr
NCC 	1,89 miljarder	1,08 miljarder	33:50 kr
SKANSKA	2,86 miljarder	2,74 miljarder	24:10 kr.

För att rätt förstå dessa svindlande siffror och det störtregn av guld som öses över "våra" stackars direktörer så skall man veta att dessa vinster är pengar som blivit "över" i företagen. Rent konkret innebär det för Skanska att när alla skatter, löner, investeringar, utbildningar, lysträkningar osv i det oändliga är betalda och investeringsfonderna för kommande behov är sprängfyllda så blev det 2,86 miljarder kronor över. Frågan blev då för Skanskas ledning; vad skall vi göra med alla dessa pengar. I det läget ansåg direktörerna att det var lämpligt att skänka bort dem till aktieägarna, i det här fallet 2,74 miljarder. Det betyder att ett annat beslut hade kunnat vara att satsa dem på personalen och därmed hade "märket" för Skanska blivit 24:10 kr/tim.

Nu är det inte kommunisternas uppfattning att dylika vinster som alla är ett resultat av byggnadsarbetarnas arbetsinsatser ovillkorligen skall tas ut i form av höjd lön. De kan mycket väl tas ut i form av bolagsskatt, kortare arbetstid, längre semester eller vad som anses vara lämpligt. Dock är det otvetydigt och bevisligen så att det allmänna tjatet om det så kallade "märket" bygger på en lögn som är uppfunnen för att lura arbetsblusen av Byggnads medlemmar samt att det visar också det orimliga i att beslutet över tiotusentals Skanska anställdas arbetsresultat skall ligga i ett fåtal direktörers händer.

Vi menar att det är ett beslut som skall ligga i det arbetande folkets händer. Det är det som skiljer SKP från övriga partier då vi är kommunister och därmed kan vi aldrig acceptera att demokratin skall göra halt utanför Gunnebo stängslet som inhägnar arbetsplatsen.

DET BÖRJADE I ÖSTERGÖTLAND - SÄG UPP AVTALETS § 3

Det började med att byggjättarna Skanska, NCC och Peab vägrade att förhandla om något annat än resultatlön med ekonomiska parametrar. Det innebär för att göra det lite enkelt att om bygget eller företaget går med vinst skall byggnadsarbetarna få en skärva av vinsten. Det allvarliga med det här systemet är att byggnadsarbetarna vid dessa parametrar är helt utlämnade till företagets bokföring. Vad kan lagbasen säga om att elräkningen på bygget är så och så hög. Vad skall laget göra åt priset på ett gruslass eller gipsbunten. Ingenting och därför kan inte Byggnads skriva under sådana avtal, därför strandar det hela och byggnadsarbetarna får kraftiga lönesänkningar upp till 5000.-/mån som är ett resultat av att arbeta enligt "stupstocken".

Det här systemet lamslog Östergötland och sprider sig nu som en farsot över resten av landet med strandade byggarbetsplatser som resultat. Byggnadsarbetarnas arbetsmoral sjunker naturligtvis som en sten vid sådana här konflikter. Bara i Östergötland anser företagen att de förlorat 50 miljoner i minskad produktivitet, men med tanke på att Skanska, NCC och Peab investerar i deras slutgiltiga önskemål om enskilt överenskomna månadslöner är det enligt byggjättarna vårt vartenda öre. Här gäller det att knäcka Byggnadsarbetareförbundet och dess medlemmar. Hur skall då Byggnads bemöta denna attack som i grunden handlar om makten

över lönebildningen. Ett bra sätt skulle kunna vara att säga upp avtalets § 3 punkt 3.3 sidan 40 i avtalsboken. Där står det:

”Med resultatlön avses lönesystem med rörlig lönedel som består av olika typresultat baserat på exempelvis ekonomiskt resultat, tid, kvalitet, material och resursförbrukning och att följa tidplan”

Man kan utan vidare konstatera att förbundsledningens vilja att vara byggjättarnas och EU:s bästa vänner fått dem att binda ris åt egen rygg. Skanska med flera gör ju egentligen ingenting annat än att de öppnar den dörr som Byggnads ställt på glänt till att stå på vid gavel.

Det framstår nästintill löjligt att Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Hagelin nu varnar för det löneavtal han själv skrivit under. Man ska väl inte behöva vara kommunist för att se dubbelmoralen i det hela.

Kommunisternas råd och krav är att skrivningen om resultatlön utmönstras helt ur avtalet. Allt resonemang om att det skulle vara omöjligt eller vilka andra undanflykter som helst tror vi inte på för ett ögonblick. Gick det att utmönstra mätning och granskningsavtalen på två dagar måste det gå att utmönstra avtalet om resultatlön.

När det är gjort vill vi uttala vår solidaritet med alla våra kollegor som nu uthärdar kampen mot byggjättarna med enorm privat lönesänkning som följd. Till NCC:s anställda i Östergötland vill vi säga följande: Ni är våra hjältar, två år med stupstock skulle kunna knäcka nästan vem som helst, men inte Er!

Så fungerar det i Norge

Under avtalsrörelsen så drev Byggnads krav om ordning och reda på arbetsplatserna. Kravet som döljer sig bakom parollen är naturligtvis ett sätt att försöka få stopp på den anarki som alltför ofta råder på våra arbetsplatser med mängder av underentreprenörer i en oändlig kedja och som i västa fall slutar med lönedumping och en livsfarlig arbetsmiljö. I kampen för ordning och reda på arbetsplatserna hänvisade Byggnads till situationen i Norge där man har det som kallas för Solidaransvar. Solidaransvaret innebär att huvudentreprenören är ansvarig för hela UE kedjan.

Torsdagen den 11 juli arrangerade SKP ett fackligt seminarium på kursgården Målångsta i Hälsingland med deltagare från Sverige, Danmark och Norge. Det var ett unikt tillfälle för byggnadsarbetare från de nordiska länderna att diskutera gemensamma problem. För oss svenska byggnadsarbetare blev det ett ypperligt tillfälle att diskutera Solidaransvaret med våra norska kollegor. Vi var väldigt intresserade av att få veta hur solidaransvaret fungerade rent konkret.

Vi ställde därför frågan till Svend Haakon Jacobsen ordförande för Norges Kommunistiska Parti. Han berättade:

”Vi skall först och främst komma ihåg att Norge inte är medlemmar i EU och det kan i sammanhanget ha en viss betydelse. Hos oss fungerar det så att beställaren i anbudsunderlaget kan om han vill fastslå att den som vill ha uppdraget försäkrar att Norges kollektivavtal kommer att följas samt att bara avtalsbundna företag kommer att användas som UE. Men och det är mycket viktigt betonade Svend: Det finns i Norge ingen lag på att så skall ske, det är frivilligt. Vill man kräva Solidaransvar gör man det, annars inte. Att man i Norge kan ha en situation där beställaren överhuvudtaget om han vill kan kräva att avtalen skall följas beror på att Norge inte är medlemmar i EU.”

Svend Haakon Jacobsen

Vi från Sverige kunde i det sammanhanget upplysa våra norska och danska kollegor om problemet med EU. I Sverige läggs det ut uppdrag i offentlig upphandling som motsvarar 550 – 600 miljarder kronor per år. Vi svenska byggnadsarbetare har vid mängder av tillfällen uppmanat politiker på kommunal, regional och riksnivå att kräva att de som vill få dessa offentliga uppdrag, bygge av skolor, broar, hyreshus och allt vad det kan vara skall följa de svenska kollektivavtalen. Det svar vi alltid får från borgerliga eller politiker från den så kallade rödgröna oppositionen är att det enligt EU är olagligt att ställa krav om kollektivavtal då EU förbjudit detta med

hänvisning till att kravet om att kollektivavtalet skall följas är en konkurrenshämmande faktor som inte accepteras. Vi kunde även i det sammanhanget upplysa våra nordiska kollegor om att Kommunal tagit ut sina bussförare i strejk för att garantera att bussförarna skall få behålla sina jobb om landsting eller kommun säljer ut busstrafiken till ett annat företag än de man tidigare hade sålt busstrafiken till. Detta är egentligen orimligt då den svenska lagen LAS § 6 b garanterar att vid övertagande av verksamhet skall personalen följa med samt att de skall bibehålla sina anställningsvillkor fullt ut. Detta är dock något som EU förklarar med att det strider mot konkurrensen och har därför ensidigt upphävt LAS i den frågan. Problemet för Byggnads förbundsledning blir hur man skall hantera frågan om Solidaransvar i Sverige. Lyckas Byggnads få in det i avtalet och Svenskt Näringsliv i likhet med frågan om mätnings och granskningsavgifter anmäler även Solidaransvaret till EU domstolen för brott mot de mänskliga rättigheterna. Hur Torbjörn Hagelin och den övriga förbundsledningen i Byggnads skall klara av det samtidigt som man för oss medlemmar aldrig försummar ett tillfälle att försöka lura i oss hur bra och livsnödvändigt EU är. För Hagelin och övriga blir det lite som att övertyga oss medlemmar om att $2 + 2 = 17$.

Våra danska kollegor kunde berätta att deras erfarenheter av lönedumpning med mera på byggarbetsplatserna är ganska lika de problem vi har i Sverige.

Seminariets slutsats blev därför: Är det överhuvudtaget möjligt att organisera en arbetsmarknad präglad av ordning och reda så länge vi är medlemmar i EU.

Hur EU kramarna i Byggnads förbundsledning tänkt sig att knäcka den nöten kan inte bli annat än mycket intressant att se.

SKPs fackliga seminarium med deltagare från Sverige, Danmark och Norge.

**Sveriges Kommunistiska Parti anser att Sverige
ska lämna EU så fort det bara går!**

Byggkommunisten utkommer med fyra nr per år. Håll dig uppdaterad om kommunisternas verksamhet inom byggnads, kontakta redaktionen så ser vi till så att broschyren alltid finns på din arbetsplats.
Mail: byggkommunisten@skp.se
Tel: 073-346 62 95

Den som blir medlem i Sveriges Kommunistiska Parti har insett att det samhälle vi lever i måste göras om till ett bättre. Kort sagt, man vill själv vara med och forma framtiden genom en aktiv politisk insats. Den som organiserar sig har insett att vi ensamma inte kan göra mycket men tillsammans kan vi åstadkomma förändringar.

Tycker du liksom vi, att arbetslösheten är ett resursslöseri utan motstycke? Att den ständiga fruktan för nedskärningar och ökad arbetslöshet måste få ett slut? Att skattepengar ska användas till att garantera trygghet för våra barn, gamla, sjuka och handikappade, istället för att betala de kriser som kapitalismen orsakar? Att ingen på grund av arbetslöshet eller sjukdom ska tvingas gå från hus och hem?
Då är det hög tid att även du går med i SKP...

Kontakta vår particentral för mer information, eller för kontakt med närmaste lokalavdelning.

Sveriges Kommunistiska Parti

08-735 86 40 skp@skp.se www.skp.se
Flyghamnsgatan 1, 128 35 Skarpnäck

Läs Kommunisterens månadstidning på nätet
www.riktpunkt.nu eller ta en prenumeration!

RiktpunKt